

Bokslutsanalys av fotbollsklubbar i Allsvenskan

Lucas Lindholm

Examensarbete för Företagsekonomi (YH)-examen

Tradenom

Åbo 2024

EXAMENSARBETE

Författare: Lucas Lindholm

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Åbo

Inriktning: Redovisning

Handledare: Timo Kerke

Titel: Bokslutsanalys av fotbollsklubbar i Allsvenskan

Datum: 28.5.2024 Sidantal: 33

Bilagor: 0

De ekonomiska förutsättningarna i fotbollsklubbarna blir större för varje dag. Både sponsorintäkter och reklamintäkter har ökat, det gör att klubbarna får större medel att använda sig av. Allsvenskan är en populär liga där de ekonomiska förutsättningarna blir bättre och bättre.

Syftet med arbetet var att analysera fotbollsklubbarnas ekonomiska situation i Allsvenskan och hur ekonomin har utvecklats under undersökningsperioden 2020–2022. De tre fotbollsklubbarna som är under analys är Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IF.

Orsaken till att dessa tre klubbar är under analys är för att de är stora klubbar i Sverige sett till ekonomi, publik och sportsliga framgångar.

Metoden för arbetet var en kvantitativ metod där Malmö FF, Djurgården IF och Hammarby IF analyserades genom att gå igenom deras bokslut för perioden 2020–2022 och ta fram väsentliga nyckeltal. Dessa nyckeltal är eget kapital, spelarvärde, personalkostnader, nettoresultat, nettoomsättning, publikintäkter, UEFA ersättningar, spelarförvärv och spelarförsäljning.

Resultatet av analysen som gjorts är att de tre fotbollsklubbarna har goda ekonomier där de gått på plus samt att alla har en utvecklingskurva som pekar uppåt. Det som mest skiljer klubbarna åt är vilken fotbollsklubb som deltagit mest i UEFA:s turneringar samt spelarförsäljningar som fotbollsklubben har gjort.

Språk: svenska

Nyckelord: Allsvenskan, ekonomi, UEFA, bokslut

BACHELOR'S THESIS

Author: Lucas Lindholm

Degree Programme: Business Administration

Specialization: Accounting

Supervisor: Timo Kerke

Title: Financial Analysis of Football Teams in Allsvenskan.

Date	28.5.2024	Number of pages	33	Appendices	0
------	-----------	-----------------	----	------------	---

The economic conditions in football clubs are constantly improving every day, with the increase of sponsorships and advertising revenues which provide the clubs with better resources. Allsvenskan is popular, and the economy in the league is improving.

The purpose of the study was to analyze the financial situation of football clubs in Allsvenskan and to analyze how their finances have evolved during the period from 2020 to 2022. The three football clubs that are under analysis are Malmö FF, Djurgårdens IF and Hammarby IF.

These three clubs were selected for analysis because they are major sports clubs in Sweden in terms of finances, audience, and their sporting results.

The method that was used in this thesis was a quantitative approach where the financial statements of the three football clubs were analyzed. The following key metrics were used in this analysis: equity, player value, personnel costs, net profit, net turnover, ticket revenues, UEFA compensations, player acquisitions and player sales.

The result of the study showed that all three clubs have good finances where all three clubs are recording profits and are on a good development curve. The big differences between the clubs are the UEFA tournament participation and the sales of players that the clubs have done.

Language: Swedish

Key words: Allsvenskan, football, economy, UEFA, financial statements

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Problemformulering	2
1.2	Syfte och avgränsning	3
1.3	Frågeställningar	3
1.4	Metod och teori.....	4
2	Bokslut	4
2.1	Balansräkning.....	4
2.2	Resultaträkning.....	5
2.3	Noter.....	6
2.4	Finansieringsanalys	6
2.5	Förvaltningsberättelse.....	7
3	Bokslutsanalys	7
3.1	Varför görs en bokslutsanalys?	7
3.2	Nyckeltal	7
3.2.1	Likviditet.....	8
3.2.2	Soliditet.....	9
3.2.3	Lönsamhet.....	9
4	Genomgång av lag och liga.....	10
4.1	Malmö FF.....	10
4.2	Djurgårdens IF.....	11
4.3	Hammarby IF	11
5	Ekonomi inom fotbollen	12
5.1	Ekonomi inom Allsvenskan.....	12
6	Analys av Djurgårdens IF, Hammarby IF och Malmö FF.....	13
6.1	UEFA ersättningar	14
6.2	Nettoomsättning.....	15
6.3	Rörelseresultat.....	17
6.4	Nettoresultat.....	19
6.5	Publikintäkter	19
6.6	Eget kapital	20
6.7	Soliditet	20
6.8	Spelarnas marknadsvärde.....	21
6.9	Personalkostnader.....	22
6.10	Lönekostnad per vunnen poäng.....	23
6.11	Spelarförsäljning	24
6.12	Spelarförvärv	25

7	Sammanfattning	26
7.1	Sammanfattning över fotbollsklubbarnas ekonomi.....	26
7.2	Sammanfattning av nyckeltalen i sin helhet	27
8	Diskussion och förslag på förbättring	29
9	Kritisk granskning.....	29
10	Avslutning.....	30
11	Källor.....	31

1 Inledning

Fotbollen har utvecklats explosionsartat de senaste decennierna och utvecklats till en miljardindustri. Det har lett till att de stora företagen vill vara med och bidra ekonomiskt genom olika sponsoravtal och sponsorerings. Genom att flera stora aktörer gett sig in i fotbollsbranschen har även gapet mellan fotbollsklubbarna blivit större ekonomiskt och det här har i sin tur lett till att det sportsliga gapet blivit större. Den svenska fotbollsligan som heter Allsvenskan är en av världens jämnaste ligor sett till vem som vinner ligan varje år. Faktum är att under 2000-talet har 11 olika klubbar vunnit ligan, vilket är unikt i hela världen. Malmö FF som är den stora giganten har vunnit ligan hela åtta gånger vilket är överlägset mest under 2000-talet. Djurgården har vunnit ligan fyra gånger vilket är näst flest och sedan har AIK och Elfsborg vunnit två gånger vardera vilket är tredje flest gånger. De lag som hade högst omsättning år 2022 var Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IF. (Young, 2022)

Kommersialiseringen av idrott har ökat massivt de senaste 30 åren och en bidragande orsak till det är internet som möjliggör att fans runt om i världen kan följa sitt favoritlag eller favoritsport från i princip var som helst i världen. Det här har gjort att företag sett värdet av att synas inom sporten. Fotbollsklubbarna håvar in miljoner varje år genom marknadsföringsintäkter. Klubbarna döper sina fotbollsarenor efter de sponsorerande företagens namn och klubbarnas matchställ är fyllda med sponsorernas logotyper där det högst betalade företags namn har den bästa synligheten på matchtröjorna. Spelarförsäljning är något som ökat de senaste 30 åren där spelare säljs till andra klubbar för miljontals euro, ibland är siffrorna upp emot hundratalstals miljoner euro. Det här är något som även förekommer i Allsvenskan men i desto mindre skala.

Allsvenska klubbar har inte samma ekonomiska förutsättningar som de stora fotbollsklubbarna ute i världen, en orsak till det här är 51 procents regeln. Det innebär att föreningen måste äga majoriteten av klubben vilket gör att ingen extern investerare kan vara majoritetsägare i klubben. Det här leder till att klubbar i Allsvenskan får förlita sig på de ekonomiska medel de har och dra in sponsorerings, samt odla egna spelare och förhoppningsvis kunna sälja dem till de klubbar ute i Europa som har bättre ekonomiska förutsättningar.

I stället för att klubben förlitar sig på rika ägare får de satsa på det sportsliga resultatet. Genom att komma bland de tre bästa i Allsvenskan får klubben en chans att spela i UEFA:s klubblagsturneringar vilket inbringar bättre intäkter desto längre de tar sig inom de här turneringarna.

Både Malmö FF och Djurgårdens IF har tjänat bra med intäkter genom att gå långt i dessa turneringar. Dessa turneringar är Champions League, Europa League samt Europa Conference League.

Det är tydligt att Malmö FF varit en stormakt i Allsvenskan de senaste 10 åren. År 2022 visade de upp en omsättning på 588,6 miljoner kronor vilket är ett resultat av flera års Europaspel, där de år 2022 inbringade 198 miljoner kronor i ersättningar från UEFA. Djurgårdens IF som också spelade Europaspel år 2022 och visade upp en omsättning på cirka 344,5 miljoner kronor, där Europaspelet inbringade cirka 78 miljoner kronor år 2022. Hammarby IF, som är det tredje laget jag ska analysera, hade en omsättning på cirka 338,7 miljoner kronor där Europaspelet inbringade cirka 6,4 miljoner kronor.

Orsaken till det här arbetet är att undersöka ekonomin inom svensk fotboll genom att jämföra dessa tre fotbollsklubbars bokslut och ekonomi. Fotbollsklubbarna är Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IF.

1.1 Problemformulering

Fotboll är inte längre en sport där det främst handlar om att föreningen ska göra sportsligt goda resultat, utan den har blivit alltmer inriktad på att göra ekonomiskt goda resultat. Allsvenska lag har god ekonomi i allmänhet men de lever ofta på gränsen. År 2020 gjorde Ernst & Young, som är ett revisions- och konsultföretag, en analys över vad som skulle hända om Allsvenskan skulle spelas utan publik under hela säsongen på grund av covid-19-pandemin. De kom fram till att 14 av 15 klubbar skulle uppvisa ett negativt eget kapital om de hade samma kostnader. Det lag som skulle uppvisa ett positivt eget kapital av de här 15 klubbarna är Malmö FF. (Ernst & Young, 2020)

I det här arbetet vill jag ta reda på vad det är som gör att Malmö FF har bättre ekonomi gentemot de andra klubbarna. Det är därför jag har valt att jämföra Hammarby IF, Djurgårdens IF och Malmö FF mot varandra, som alla tre är starka lag både placeringsmässigt och publikmässigt de senaste åren.

1.2 Syfte och avgränsning

Syftet med det här examensarbetet är att gå igenom Allsvenskans ekonomi och dess utveckling de senaste åren. I det här arbetet ligger fokus på tre lag från Allsvenskan som har en god ekonomi samt goda sportsliga möjligheter i Allsvenskan. I arbetet kommer jag att göra en bokslutsanalys där väsentliga nyckeltal inom fotbollsbranschen kommer att analyseras. De nyckeltalen är lönsamhet, soliditet, likviditet, eget kapital, spelarvärde, personalkostnader, spelarlöner, UEFA ersättningar, rörelse och nettoresultat, publikintäkter, spelarnas marknadsvärde, lönekostnad per vunnen poäng, spelarförsäljning och spelarförvärv.

I arbetet kommer jag även att analysera andra faktorer som är väsentliga för att ta reda på vad som gör att Malmö FF, jämfört med Hammarby IF och Djurgårdens IF, har vunnit ligan flest gånger de senaste 20 åren.

1.3 Frågeställningar

Frågeställningar i examensarbetet är följande:

- Hur ser ekonomin ut för de tre Allsvenska klubbarna enligt de nyckeltalen jag valt som är lönsamhet, soliditet, likviditet, eget kapital, spelarvärde, personalkostnader, spelarlöner, UEFA ersättningar, rörelse och nettoresultat, publikintäkter, spelarnas marknadsvärde, lönekostnad per vunnen poäng, spelarförsäljning och spelarförvärv.
- Hur kommer det sig att Malmö FF har bäst ekonomi i Allsvenskan?
- Vad kan fotbollsklubbarna göra annorlunda för att få en bättre ekonomi?
- Hur stor påverkan har tabellresultatet på ekonomin i de Allsvenska fotbollsklubbarna?

1.4 Metod och teori

Forskningsmetoden som kommer användas i examensarbetet är en kvantitativ forskningsmetod. En kvantitativ forskningsmetod är en metod där det analyseras data. I det här arbetet kommer det samlas in data i form av siffror från klubbarnas bokslut samt andra nätkällor (Kvantila.com, u.d.).

Fotbollsklubbarnas bokslut hämtas från klubbarnas officiella hemsidor. I arbetet kommer jag använda mig av böcker och nätkällor för att hitta information om nyckeltal och bokslut.

I arbetet kommer det göras en bokslutsanalys. En bokslutsanalys är väsentligt i arbetet där jag kommer mäta fotbollsklubbars ekonomier mot varandra och jämföra dem.

2 Bokslut

Bokslut görs som en sammanfattning av en organisations bokföring efter räkenskapsårets slut. Alla företag eller organisationer som har affärshändelser måste göra upp ett bokslut eller en årsredovisning efter att den löpande bokföringen samt räkenskapsperioden har tagit slut. Genom att göra ett bokslut för företaget eller organisationen fås en klar bild över hur det ekonomiska läget ser ut i företaget eller organisationen (Vismaspcs, 2024).

Att göra ett bokslut innebär att sätta ihop verksamhetens ekonomiska transaktioner som skett under räkenskapsåret. Sammanställningen av transaktionerna görs i två olika dokument som heter resultaträkning och balansräkning. Innan sammanställningen görs ska det kontrolleras att balanskontona är korrekta och att allting har uppskattats rätt i den löpande bokföringen.

2.1 Balansräkning

Balansräkningen är en av bokslutets huvuddelar. Balansräkningen visar den ekonomiska situationen på bokslutsdagen. Med ekonomisk situation menas skillnaden mellan företagets tillgångar och skulder. Eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder. De tre huvuddelarna i en balansräkning är tillgångar, skulder och kapital. De här tre

huvuddelarna består av ett antal poster. Balansräkningen visar företagets nettoförmögenhet samt specificerar vad förmögenheten består av.

Nettoförmögenheten kallas för eget kapital och specificeringen kallas för tillgångar och skulder (Björn Lundén & Jens Nyholm, 2013).

Skillnaden mellan tillgångar och skulder är förmögenheten i organisationen. Förmögenheten motsvarar det som heter eget kapital i balansräkningen. Förmögenheten kan vara negativ i din organisation. Ett exempel på det är om det saknas tillgångar men det finns skulder eller om skulderna är större än tillgångarna (Björn Lundén & Jens Nyholm, 2013).

Balansräkningens innehåller två sidor, nämligen tillgångar och skulder. På tillgångssidan finns till exempel bankmedel, likvida medel, kundfordringar, maskiner och inventarier osv. På skuldsidan finns till exempel banklån, leverantörsskulder, kontokrediter osv. Tillgångarna delas in i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar medan skulderna är uppdelade i kortfristiga och långsiktiga skulder (Björn Lundén & Jens Nyholm, 2013).

2.2 Resultaträkning

Resultaträkningen ingår i den andra huvuddelen i bokslutet. Resultat och balansräkningen bildar tillsammans en sammanställning av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader inom organisationen. Resultaträkningens huvuddelar är intäkter, kostnader samt resultat för räkenskapsperioden. Resultaträkningen visar vad för resultat som organisationen har åstadkommit under räkenskapsperioden. Genom att göra resultaträkningen får organisationen reda på hur resultatet har åstadkommit genom att redovisa intäkterna och kostnaderna för räkenskapsperioden (Björn Lundén & Jens Nyholm, 2013).

Varje år upprättas en ny resultaträkning. Innan det nya årets intäkter och kostnader börjar redovisas nollställs resultaträkningen. Resultaträkningen varierar från företag till företag men informationen är alltid likvärdig. Det finns två alternativ att välja mellan, kostnadsslags och funktionsindelad resultaträkning. Det vanligaste alternativet bland aktiebolag är den kostnadsslagsindelade varianten (Björn Lundén & Jens Nyholm, 2013).

Funktionsbaserad resultaträkning innebär att resultaträkningen delas in i tre olika funktioner vilka är tillverkning, försäljning och administration (Björn Lundén & Jens Nyholm, 2013).

2.3 Noter

Med noter eller tilläggsupplysningar avses att lägga till upplysningar i årsredovisningen. Noter är information som fullständigar siffrorna i bokslutet. Noterna är obligatoriska i årsredovisningen (bolagsverket.se, 2019).

2.4 Finansieringsanalys

En finansieringsanalys eller kassaflödesanalys som det även kallas ingår i årsredovisningen. Genom att göra en finansieringsanalys får en organisation fram företagets finansiella flöde.

En finansieringsanalys delas upp i tre olika delar. Den första delen är kassaflödet från den löpande verksamheten som är organisationens försäljning, varulager, kundfordringar, kortfristiga skulder och justeringar för avskrivningar. Den andra delen är kassaflödet från investeringsverksamheten vilket är förvärv och investeringar som organisationen gjort. Den tredje delen är kassaflödet från finansieringsverksamheten vilket innehåller nyemissioner, utdelning av dividender, lån, amortering och koncernbidrag (Vismaspcs.se, 2024).

Det är obligatoriskt för större organisationer att lämna in en finansieringsanalys i samband med årsredovisningen. För att anses vara en större organisation behöver organisationen uppfylla två av de tre villkoren nedan.

- Medeltalet anställda i företaget har uppgått till mer än 50.
- Företagets balansomslutning uppgår till mer än 40 miljoner kronor.
- Företagets redovisade nettoomsättning uppgår till mer än 80 miljoner kronor.

En börsnoterad organisation är alltid ett större företag och bör i sin tur alltid lämna in en finansieringsanalys till Bolagsverket (Vismaspcs.se, 2024).

2.5 Förvaltningsberättelse

En förvaltningsberättelse är obligatorisk för alla organisationer som upprättar en årsredovisning eller ett årsbokslut, till exempel aktiebolag. Förvaltningsberättelsen görs för att komplettera balansräkning och resultaträkning som uppgjorts i årsredovisningen. En förvaltningsberättelse görs för att ge en inblick i organisationens utveckling och ge insyn i händelser som skett under räkenskapsåret (Fortknox.se, u.d.).

3 Bokslutsanalys

En bokslutsanalys är precis som namnet säger, en analys av bokslutet. Det innebär att organisationer analyserar bokslutet och årsredovisningen. Intern bokslutsanalys handlar om att den egna organisationen tar fram information om den egna organisationens ekonomi och dessutom får en bättre bild över organisationens ekonomi. Extern bokslutsanalys görs när organisationen analyserar konkurrenters/utomstående företags bokslut. Det här kan göras före ett eventuellt köp av ett annat företag (Bjornlunden.se, u.d.).

3.1 Varför görs en bokslutsanalys?

En bokslutsanalys görs för att få en ökad insikt angående organisationens verksamhet och finansiella situation. Genom att räkna fram nyckeltal som till exempel avkastning på investerat kapital, rörelsemarginal och nettomarginal får organisationen det lättare att bedöma utsikten för organisationen. Investerare gör ofta en bokslutsanalys för att få en förståelse över den ekonomiska situationen som företaget befinner sig i och dessutom får investerare en bättre bild över om de ska investera eller sälja sitt innehav i organisationen (Pwc, u.d.).

3.2 Nyckeltal

Nyckeltal kan även kallas KPI (Key Performance indicator). Nyckeltal är ett bra instrument för att jämföra med konkurrenter eller den egna organisationens resultat från tidigare år. Bokslutet i sig självt ger inte en tillräckligt bra bild över organisationens ekonomiska välmående. Det är bra att räkna ut nyckeltal för att ge organisationen en mer djupgående analys över den ekonomiska situationen.

Det finns många olika nyckeltal som är gjorda för att organisationen eller intressenter ska få en mera djupgående analys av organisationen (Vismaspcs, 2021).

3.2.1 Likviditet

Likviditet visar företagets kortfristiga förmåga att betala utgifter, till exempel räkningar. Det här måttet används ofta för att visa betalningsförmågan hos en organisation kortsiktigt. Det här är viktigt eftersom en god likviditet gör det möjligt för en organisation att klara av att göra dess betalningar. De ekonomiska medel som ett företag har på kontot räknas som likvida medel medan aktier och obligationer inte räknas till den kategorin. En hög likviditet är en god sak, den kan användas som buffert vid en eventuell ekonomisk kris eller om oväntade kostnader uppstår. Det finns olika sätt att öka likviditeten i organisationen, till exempel ökad lönsamhet, ökad upplåning eller tillskott från ägarna, minskning av varulager och avyttring av anläggningstillgångar (Vismaspcs, 2021).

Kassalikviditet är ett nyckeltal som visar ett företags förmåga att betala på kort sikt. Kassalikviditet är de likvida medel som är en del av de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten bör vara minst 100 procent. Det här betyder att de likvida medlen är större eller lika stora som de kortfristiga skulderna (Vismaspcs, 2021).

Kassalikviditet är omsättningstillgångar exklusive varulager och pågående arbeten/kortfristiga skulder (Vismaspcs, 2021).

Balanslikviditet är ett annat sätt att få fram organisationens kortsiktiga betalningsförmåga. Skillnaden mellan balanslikviditet och kassalikviditet är att varulagret räknas med i måttet för balanslikviditet. Balanslikviditet är väsentligt för organisationer som har en lagerverksamhet. En regel är att balanslikviditeten ska vara minst 200 procent (Vismaspcs, 2021).

Balanslikviditeten är omsättningstillgångar/kortfristiga skulder (Vismaspcs, 2021).

3.2.2 Soliditet

Soliditet är ett nyckeltal som pekar på hur stor del av organisationens medel som finansierats med det egna kapitalet. Genom att analysera soliditeten får organisationen en klar bild över förmågan att betala skulder på lång sikt. Att ha en soliditet på 100 % betyder att företaget finansierats med endast det egna kapitalet. Om organisationen har en soliditet på 0 % så finns det inget eget kapital i organisationen (Vismaspcs, 2021).

Soliditet är (Justerat eget kapital/totalt kapital) x 100 (Vismaspcs, 2021).

Soliditet som nyckeltal behöver inte visa hela sanningen. Att ha en hög soliditet kan visa på att organisationen har ett dåligt utvecklingsarbete och att det inte investeras i organisationen. Låg soliditet betyder oftast att organisationen går med förlust eller att organisationen expanderar och investerar (Vismaspcs, 2021).

3.2.3 Lönsamhet

Lönsamhet är organisationens vinst. För att gå med vinst behöver organisationens intäkter vara större än dess kostnader. De vanligaste nyckeltalen för att räkna ut lönsamhet är avkastning på eget kapital även kallat ROE, avkastning på tillgångar även kallat ROA, nettomarginal och bruttomarginal.

Avkastning på eget kapital räknas ut genom att ta nettoresultatet/eget kapital. Avkastning på tillgångar räknas ut genom att ta nettoresultatet/totala tillgångar. Nettomarginal räknas ut genom att ta nettoresultatet/Intäkter. Bruttomarginal räknas ut genom att ta bruttovinsten/intäkterna (Nyckeltalsinstitutet, 2021).

4 Genomgång av lag och liga

Djurgårdens IF, Hammarby IF och Malmö FF spelar i Allsvenskan som är Sveriges högsta serie inom fotboll. Svensk elitfotboll är en intresseorganisation för Allsvenskan och Superettan, den näst högsta ligan i Sverige. Svensk elitfotboll är en intresseorganisation som genom uppdrag av medlemmarna och styrelsen utvecklar Allsvenskan och Superettan (Svensk Elitfotboll, u.d.).

Allsvenskan spelades första gången år 1924 då AIK tog emot Västerås IK på Stockholms stadion. Mellan år 1896 och 1924 avgjordes det svenska mästerskapet via en utslagsserie. Allsvenskan består av 16 lag där lagen möter varandra två gånger per säsong, en gång på hemmaplan samt en gång på bortaplan. Det lag som leder ligan efter 30 matcher är Allsvenska mästare (Allsvenskan, u.d.).

4.1 Malmö FF

Malmö FF (MFF) grundades år 1910 och anses vara en av Sveriges framgångsrikaste föreningar. De har korats till Allsvenska mästare 22 gånger samt vunnit den svenska cupen 15 gånger (MFF, u.d.).

Malmö FF har även varit i final i Europacupen år 1979, som är dagens Champions League. Totalt har de deltagit i 41 UEFA turneringar som är de största klubbtagsturneringarna i Europa sett till prispengar och prestige. Senast de lyckades kvala in till Champions League var säsongen 2021/2022 vilket var tredje gången de lyckades med det under de senaste tio åren (Transfermarkt, u.d.).

Malmö FF är ett koncernbolag bestående av Malmö fotbollsförening, MFF Event AB och Fotbollsstadion i Malmö Fastighets AB (MFF, 2022).

4.2 Djurgårdens IF

Djurgårdens IF (DIF) grundades år 1891 och är en av de mest anrika föreningarna i Sverige genom tiderna. Djurgårdens IF har blivit svenska mästare 12 gånger och vunnit svenska cupen fem gånger (DIF, u.d.).

De har deltagit i 23 UEFA turneringar men de har aldrig lyckats kvala in till Champions League trots att de har varit med och kvalat till turneringen fyra gånger (Transfermarkt, 2024).

Djurgårdens IF är ett koncernbolag och består av fem bolag, Djurgårdens Elitfotboll AB, Djurgården Fotboll Försäljning AB, Djurgården Fotboll Arena AB, DIF Venture AB och DIF Invest AB (dif.se, 2022).

4.3 Hammarby IF

Hammarby IF grundades år 1889 och är ett av Sveriges populäraste lag sett till antalet fans. De vann publikligan år 2022 i Allsvenskan med ett snitt på 26 372 åskådare per hemmamatch och totalt hade de en publik på 395 586 åskådare under hela säsongen på hemmamatcherna (Fotbollsmasterskap.se, u.d.).

De har blivit svenska mästare en gång samt vunnit svenska cupen en gång. De har deltagit i totalt 10 UEFA turneringar men har aldrig lyckats kvala in till Champions League (Transfermarkt, u.d.).

Hammarby IF fotbollsförening är moderförening till Hammarbyfotboll AB. Hammarby IF fotbollsförening äger 51,24 % av rösterna och 34,41 % av kapitalet i Hammarby Fotboll AB. Resterande röster och kapital ägs av AEG Sweden AB och fem mindre investerare (Hammarbyfotboll, 2022).

5 Ekonomi inom fotbollen

Fotboll som ekonomisk verksamhet kan jämföras med vanlig företagsverksamhet men det finns en del faktorer som skiljer dem åt. Fotbollsklubbar har inte bara aktieägare och investerare att förhålla sig till utan de har också fans att förhålla sig till.

I en fotbollsklubb är fotbollsspelarna produkten och ska klubben ha de bästa produkterna måste klubben ha den största ekonomin. Det går inte att massproducera fotbollsspelare på samma sätt som det går att massproducera till exempel en telefon.

Det här leder till att fotbollsklubbarna tar en stor risk när de köper spelare eftersom det inte finns några garantier för att spelaren lever upp till den prislappen och förväntningarna de betalat för. Genom att ha en bra produkt som spelar en bra fotboll leder det förhoppningsvis till att publik kommer till matcherna och på så sätt får de in pengar genom biljettintäkter och kioskförsäljning.

För att en fotbollsklubb ska få in pengar har det blivit vanligare att stora företag och kända personer köper in sig i fotbollsklubbar. Internationellt finns det exempel på där företag har köpt fotbollsklubbar för miljardbelopp. Anledningen till det här är att fotbollsindustrin har utvecklats ekonomiskt och att ägarna till klubben ser en stor ekonomisk vinning i att vara delaktig inom den här sektorn.

Fotbollsklubbar drivs på olika sätt. Det finns fotbollsklubbar som drivs genom sin talangutveckling vilket innebär att de antingen värvar in unga spelare och utvecklar dem för att sedan sälja dem med vinst. Det finns även de fotbollsklubbar som inte satsar på talangutveckling och endast värvar in etablerade stjärnor för mångmiljonbelopp.

5.1 Ekonomin inom Allsvenskan

I Sverige finns det en 51-procentsregel vilket innebär att 51 procent av idrottsaktiebolagets röster måste vara ägda av föreningens medlemmar. Det här gör att en fotbollsklubb i Allsvenskan inte kan köpas upp till 100% av externa bolag. I och med den här regeln kan inget bolag köpa upp en klubb och lägga in kapital i klubben och ta 100 % kontroll över den. Ett exempel på när en stor intressent köpte upp en fotbollsklubb är när Public Investment Fond köpte upp Newcastle FC i den engelska Premier League för omkring 300 miljoner pund år 2021 (Fotbollskanalen, Fotbollskanalen, u.d.).

51-procents regeln har varit en het debatt inom svensk idrott under många år. Senast år 2013 var frågan uppe på riksidrottsmötet, argumentet var att specialförbunden själva skulle få bestämma om de ville sälja föreningen till en extern finansiär eller inte. Det här fick ett nej efter en två timmarsdebatt och 51-procentsregeln är fortfarande oförändrad (Fotbollskanalen, 2013).

51-procents regeln gör att ekonomin i många klubbar är ansträngd och gör att många olika föreningar ska dela på sponsorintäkter och stöd från regionen. Till exempel finns det fyra lag i Allsvenskan som alla är baserade i Stockholmsregionen (Djurgårdens IF, Hammarby IF, AIK och IF Brommapojkarna). Det här leder till att det är fyra lag i Stockholm som ska konkurrera om intäkterna. Det finns även andra sporter som har lag i samma städer vilket gör att det är ännu större konkurrens att få in ekonomiska medel till klubbarna.

Tv-avtalet har blivit en av de största inkomstkällorna för klubbarna och år 2020 köpte Discovery Networks Sweden tv-rättigheterna att få sända Allsvenskan och Superettan. Det här avtalet ger de Allsvenska och Superettan klubbarna 550 miljoner kronor att dela på årligen fram till år 2026, där klubbarna i Allsvenskan får 75 % och klubbarna i Superettan får 25 % av tv-intäkterna. De skrev även ett nytt avtal med Spelbolaget Unibet som huvudsponsor för hela Allsvenskan. Det här avtalet ger klubbarna i Allsvenskan 150 miljoner kronor att dela på årligen fram till år 2026, där klubbarna i Allsvenskan får 75 % och klubbarna i Superettan får 25 % (Ejderhov, 2020).

6 Analys av Djurgårdens IF, Hammarby IF och Malmö FF

I det här kapitlet kommer Djurgårdens IF:s, Hammarby IF:s och Malmö FF:s bokslut att analyseras mellan perioden 2020–2022. De här tre åren har till stora delar präglats av covid-19-pandemin men det är relevant och intressant att se hur klubbarna har hanterat de ekonomiska problem som kan ha uppstått. Genom att analysera boksluten kommer det tas fram nyckeltal som är relevanta för en fotbollsklubb och på så sätt få en bild över den ekonomiska situationen. Boksluten är tagna från klubbarnas officiella hemsidor, således kommer nyckeltalen räknas utifrån boksluten.

6.1 UEFA ersättningar

UEFA som är det Europeiska fotbollsförbundet, delar varje år ut en viss summa pengar. År 2022 delades totalt ut cirka 3,5 miljarder kronor till varje klubb i Allsvenskan, men genom att kvala in sig till UEFA:s turneringar får klubbarna också prispengar. Det finns tre olika turneringar som Allsvenska klubbar kan kvala in till beroende på vilken placering laget spelar sig till i Allsvenskan under en säsong. Dessa turneringar är; Champions League, Europa League och Conference League. Champions League inbringar mest pengar sen kommer Europa League och till sist Conference League.

Det som tabell 1 visar tydligt är att Malmö FF har inbringat överlägset mest UEFA ersättningar under undersökningsperioden. Det här beror på att Malmö FF har lyckats spela in sig till Champions League och Europa League flera år i rad och dessutom lyckats ta sig rätt långt i turneringen. År 2021 var Malmö FF med i gruppspelen i Champions League vilket syns på ersättningarna från UEFA. Genom att Malmö FF tog sig till gruppspelen i Champions League inbringade det in 302 miljoner kronor i bara ersättningar från UEFA. År 2022 var de med i Europa League gruppspelen och det innebar 198 miljoner kronor i UEFA ersättningar.

Tabell 1 UEFA ersättningar 2020–2022 Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby FF

UEFA ersättningar (avrundat miljoner kronor)	Malmö FF	Djurgårdens IF	Hammarby FF
2020	27	14	7
2021	302	2	13
2022	198	85	6

Djurgårdens IF drog år 2022 in 85 miljoner kronor på grund av att de lyckades gå till slutspel i Conference League vilket är den UEFA turneringen som rankas lägst vilket betyder att den ger lägst UEFA ersättningar.

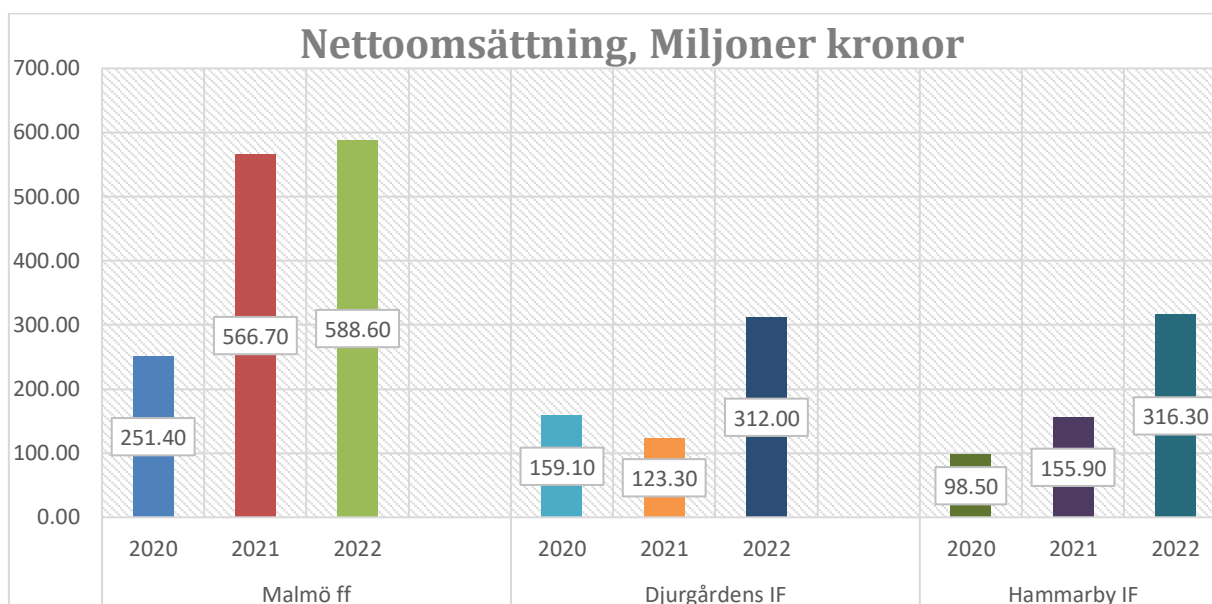
Hammarby IF har inte lyckats lika bra i Europaspelen som Djurgården och Malmö FF vilket gör att deras Europa ersättningar är lägre än de ovannämnda klubbarnas. Hammarby IF har endast lyckats ta sig till kval till Europa League vilket inte inbringar lika mycket UEFA ersättningar som att vara med i gruppspelen i de tre olika turneringarna.

6.2 Nettoomsättning

Omsättning är ett företags totala försäljning av varor och tjänster som utförts under ett räkenskapsår. I nettoomsättning dras rabatter, moms och annan skatt av som är bunden till omsättningen. Nettoomsättning är ett bra mått för att se hur ett företag presterar. Om företaget har en hög omsättning har de en attraktiv produkt eller tjänst vilket är positivt (Visma, 2022).

Omsättningen i en fotbollsklubb innehåller en del andra saker än vad en normal affärsverksamhet gör. Där är till exempel prispengar, spelarförsäljning, biljettförsäljning, tv-rättigheter och sponsoring inräknat.

Figur 1 Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IF nettoomsättning 2020–2022

Figur 1 visar att det gick sämre år 2020 för de alla tre lagen sett till nettoomsättningen jämfört med år 2021 och 2022.

Det här beror på covid-19-pandemin som bröt ut i början av 2020 vilket gjorde att klubbarna tvingades spela utan eller med minimalt antal publik som i sin tur gjorde att publikintäkterna sjönk år 2020.

Malmö FF hade år 2020 en nettoomsättning på 251,4 miljoner kronor vilket till stora delar är på grund av att deras publikintäkter sjönk. Deras omsättning lyckas dock vara högre än de andra två klubbarna vilket är på grund av att de vinner Allsvenskan. Det leder till att de får vara med i kvalet till Champions League som inbringar en hel del prispengar.

År 2021 hade Malmö FF mer än dubbelt högre omsättning jämfört med år 2020 vilket till stor del beror på att det fick börja vistas publik på matcherna igen. Det fanns dock fortfarande vissa restriktioner kvar på grund av covid-19-pandemin. Malmö FF deltog i Champions League år 2021 vilket gör att deras nettoomsättning ökade. År 2022 ökade Malmö FF:s nettoomsättning med cirka 22 miljoner kronor och det beror på att publiken fick vara på plats igen med full kapacitet hela året. Malmö FF spelade även i Europa League och vann den svenska cupen.

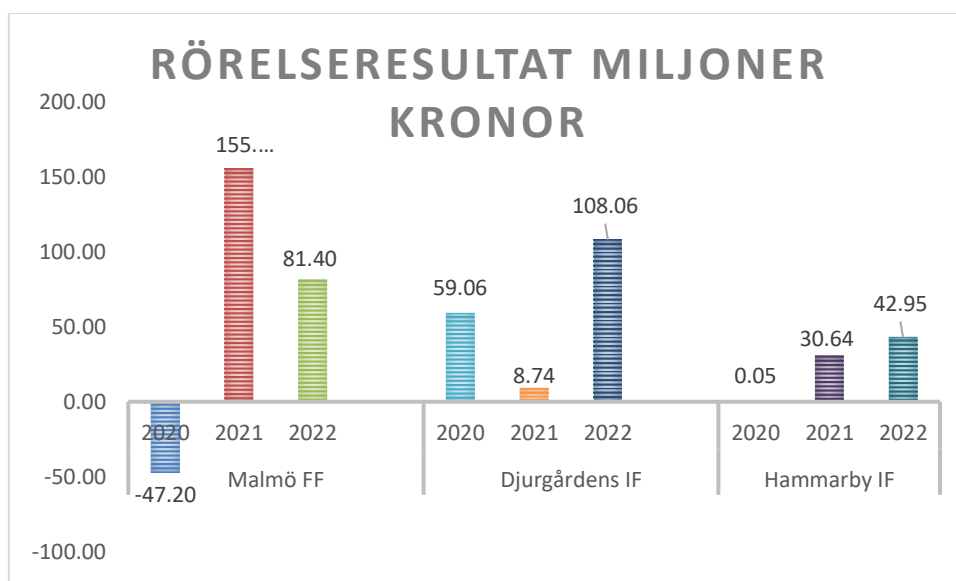
Djurgårdens IF hade år 2020 en nettoomsättning som var 159,1 miljoner kronor. År 2021 hade de en nettoomsättning på 123,3 miljoner kronor vilket är cirka 36 miljoner mindre än år 2020. Detta kan förklaras genom att Djurgården kvalade till Champions League och Europa League år 2020 vilket betyder att de fick en del prispengar från UEFA. År 2022 uppvisade Djurgården IF en nettoomsättning på 312 miljoner kronor vilket är på grund av att de fick ha full kapacitet på läktaren i princip hela året. De gick även till slutspel i UEFA Conference League vilket gav dem prispengar på omkring 78 miljoner kronor.

Hammarby IF hade en nettoomsättning år 2020 på 98,5 miljoner kronor vilket kan förklaras till att de inte fick ha publik på läktaren på grund av covid-19-pandemin. Hammarby IF lyckades kvala in till Europa League vilket stärkte nettoomsättningen. År 2021 hade Hammarby IF en nettoomsättning på 155,9 miljoner kronor, orsaken till den här ökningen är på grund av att de fick börja ha publik på läktaren igen. År 2022 uppvisade Hammarby IF en nettoomsättning på 316,3 miljoner kronor. Hammarby fick ha maxkapacitet på läktaren igen efter två år av diverse publik begränsningar på grund av covid-19-pandemin. Publiken är så viktig för Hammarby IF är på grund av att de är en av de klubbar som har mest publik i Sverige. År 2022 hade de ett snitt på 26 372 åskådare per match vilket var nytt rekord för klubben.

6.3 Rörelseresultat

Rörelseresultatet är mellanskillnaden mellan en organisations rörelseintäkter och rörelsekostnader. Rörelseresultatet är resultatet innan finansiella poster i resultaträkningen. Rörelseresultatet kan jämföra en organisations kraft gentemot andra verksamheter inom samma bransch (Visma, 2023).

Figur 2 Rörelseresultat Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IF

Figur 2 visar att år 2020 var ett tufft år för Hammarby IF och Malmö FF medan Djurgårdens IF gör ett starkt år trots pandemirestriktioner. År 2021 och 2022 är rörelseresultatet desto bättre för alla tre klubbarna vilket tyder på att de lyckats återhämta sig efter de pandemirestriktioner som covid-19 förorsakade.

Malmö FF:s rörelseresultat år 2020 var minus 47,2 miljoner kronor, orsaken till det var på grund av de publikrestriktioner som covid-19-pandemin förde med sig. Detta gjorde att deras omsättning sjönk samtidigt som de hade ungefär samma kostnader som föregående år.

År 2021 hade Malmö FF ett starkt rörelseresultat på 155,23 miljoner kronor trots att de hade högre personalkostnader än tidigare år, men som jag skrev om i föregående kapitel hade de en stark omsättning som gjorde att även rörelseresultatet var starkt.

År 2022 var även det ett bra år för Malmö FF, de uppvisade ett rörelseresultat på 81,4 miljoner kronor vilket var på grund av de hade en rekordhög omsättning på 588,6 miljoner kronor.

Det är dock ett lägre rörelseresultat än tidigare år vilket beror på att de hade cirka 47 miljoner kronor mera i övriga externa kostnader, 10 miljoner mera i personalkostnader samt cirka 37 miljoner kronor mera i avskrivningar och nedskrivningar av spelare.

Enligt Figur 2 hade Djurgårdens IF år 2020 ett rörelseresultat på 59,06 miljoner kronor. De hade en nettoomsättning på 159 miljoner kronor samt övriga rörelseintäkter på 17,3 miljoner kronor vilket gör att Djurgårdens IF gör ett bra rörelseresultat.

År 2021 är ett sämre år för Djurgårdens IF då de gör ett rörelseresultat på 8,74 miljoner kronor vilket till stora delar beror på att de har en låg nettoomsättning på cirka 123,3 miljoner kronor. Det beror på låga publikintäkter, minskade sponsor och reklamintäkter samtidigt som de hade höga kostnader i förhållande till intäkterna.

År 2022 gör Djurgårdens IF ett rörelseresultat på 108,06 miljoner kronor vilket är det bästa under undersökningsperioden. De hade en nettoomsättning på cirka 312 miljoner kronor varav 84,8 miljoner kronor i UEFA ersättningar, 57,6 miljoner kronor i spelarförsäljning, samt att de hade 73,8 miljoner i publikintäkter, jämfört med år 2021 då de hade 26,1 miljoner kronor i publikintäkter.

Hammarby IF hade år 2020 ett rörelseresultat på 0,5 miljoner kronor vilket beror på att de hade en låg omsättning på grund av låga publikintäkter samt att de hade höga kostnader.

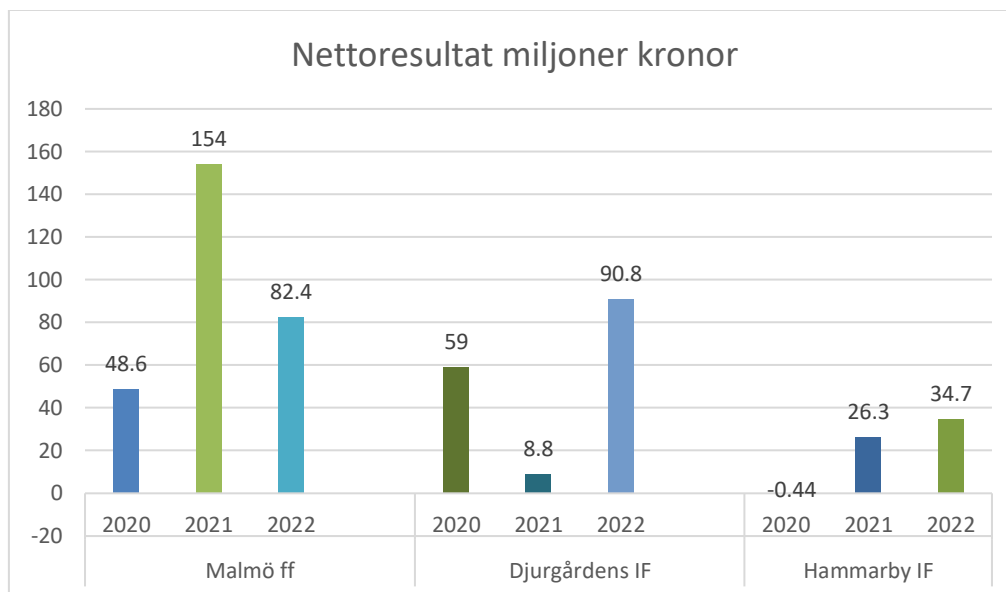
År 2021 gjorde Hammarby IF ett rörelseresultat på 30,64 miljoner kronor. De hade en högre nettoomsättning än år 2020 vilket kan förklaras genom att de hade mera publik på läktaren. De fick 12,9 miljoner kronor i ersättningar från UEFA för deras sportsliga resultat. År 2021 fick Hammarby IF även ett kompensationsstöd från riksidrottsförbundet på totalt 27,8 miljoner kronor som kompensation för de uteblivna intäkter som blev på grund av Covid-19-pandemin.

År 2022 hade Hammarby ett rörelseresultat på 42,95 miljoner kronor. Orsaken till det här rörelseresultatet är för att de hade en nettoomsättning på 316,3 miljoner kronor. De hade en total spelarförsäljning på 139,7 miljoner kronor samt så hade de full kapacitet på läktaren vilket gjorde att de hade 73,7 miljoner kronor i publikintäkter.

6.4 Nettoresultat

Nettoresultat är det som visas längst ner i resultaträkningen, nettoresultatet visar hur lite eller hur mycket medel som företaget har kvar efter att de redovisat sina kostnader och intäkter under räkenskapsperioden. Det här nyckeltalet är relevant för det visar en bild över om företaget är lönsamt eller inte.

Figur 3 Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IFs nettoresultat

Enlig figur 3 kan vi se att alla tre lagen har gjort fina resultat under undersökningsperioden där endast Hammarby är det laget som gått på minus. Hammarby gick minus 0,44 miljoner kronor år 2020 vilket var ett år präglad av covid-19-pandemin. De övriga åren har klubbarna visat positiva resultat. Det här är ett bevis på att klubbarna bedriver en lönsam verksamhet.

6.5 Publikintäkter

Publikintäkter är de totala intäkterna som klubbarna fått in genom att ha sålt matchbiljetter till hemmamatcher.

Tabell 2 Publikintäkter Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IF 2020-2022

Publikintäkter (avrundat miljoner kronor)	Malmö FF	Djurgårdens IF	Hammarby IF
2020	59	22,3	31
2021	85,3	26,1	29,6
2022	81,3	73,8	73,7

År 2020 och 2021 har klubbarna fått stöd från riksidsrottsförbundet för uteblivna publikintäkter eftersom de hade restriktioner angående hur många som fick besöka arenorna på grund av pandemin.

År 2022 som var ett "normalt" år är det Malmö FF som är i topp. Det här beror på att Malmö FF spelade i Europa turneringar vilket gjorde att de fick flera matcher och Malmö FF vann den svenska cupen som även det gav dem flera matcher på deras hemma arena.

6.6 Eget kapital

Eget kapital är differensen mellan tillgångar och skulder. Det egna kapitalet ökar när organisationen går på plus och när aktiekapitalet ökar. Om organisationen går på minus eller om det betalas ut utdelning till aktieägare minskar också det egna kapitalet (Fortnox, u.d.).

Tabell 3 Eget kapital Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IF

Eget kapital (miljoner kronor)	Malmö ff	Djurgårdens IF	Hammarby IF
2020	464,3	116,3	19
2021	618,2	125,2	82,2
2022	700,6	215,9	115,6

Tabell 3 visar att alla tre företagen har ett eget kapital som är positivt och att det stora utropstecknet här är den stora skillnaden mellan Malmö FF och de två övriga fotbollsklubbarna. Malmö FF har ett högre eget kapital jämfört med de två andra klubbarna vilket beror mycket på de starka åren med Europaspel och placeringar i ligan. Djurgårdens IF och Hammarby IF ligger också på ett positivt eget kapital och båda klubbarna har haft en bra utveckling under undersökningsperioden.

6.7 Soliditet

Soliditet är ett nyckeltal som visar hur stor del av en organisations tillgångar som finansierats med det egna kapitalet. Om ett företag har en soliditet på 100 % innebär det att det har finansierats med enbart eget kapital och är soliditeten på 0 % finns det inget eget kapital alls.

Vad som anses vara en bra soliditet är branschspecifikt men har organisationen en hög soliditet innebär det att organisationen har goda förutsättningar ifall det skulle komma motgångar eller förluster. Enligt Björn Lundén är i regel en god soliditet över 50 % (Bjornlund.se, u.d.; Allsvenskan.se, u.d.).

Som tabell fyra visar har alla tre fotbollsklubbar en soliditetsprocent på ungefär 50–55 % vilket är bra.

Tabell 4 Soliditet % Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IF

Soliditet	Malmö FF	Djurgårdens IF	Hammarby IF
2020	51,7 %	50,7 %	44 %
2021	53,4 %	48 %	54 %
2022	55,8 %	56,4 %	54 %

6.8 Spelarnas marknadsvärde

Transfermarkt är en hemsida där i princip alla professionella fotbollsklubbar, fotbollsspelare och fotbollsledare i världen har en egen profil.

Transfermarkts viktigaste riktlinjer för att bestämma spelarnas marknadsvärde är enligt följande kriterier: Ålder, prestationer i klubben och landslaget, nivå, status på ligan de är verksamma i både sportsligt och ekonomiskt, utvecklingspotential, marknadsföringsvärde, antalet intresserade klubbar samt deras prestige, skaderisk, generell efterfrågan och trender på marknaden och externa faktorer som till exempel covid-19-pandemin (Transfermarkt, Transfermarkt, 2021)

Det här är de viktigaste kriterierna som Transfermarkt undersöker när de sätter en spelares marknadsvärde. Det här betyder alltså att även om du är bäst i världen och är 35 år gammal kan en spelare som är 18 år gammal och är bland de 100 bästa spelarna i världen ha ett högre marknadsvärde på grund av att de anses vara attraktivare på marknaden samt att de har 10–15 år till i sig på den absoluta toppen jämförelsevis med en spelare som är 35 år gammal.

Ett exempel på det här är spelaren Leo Messi som hade högst marknadsvärde i världen för cirka 5–6 år sedan, medan han år 2023 ligger på plats 187 enligt marknadsvärdet fast han vart utnämnd till världens bästa spelare under säsongen 2022–2023.

Erling Haaland som kom tvåa i röstningen till världens bästa spelare har högst marknadsvärde enligt Transfermarkt (Transfermarkt, Transfermarkt, 2023).

Tabell 5 visar att Malmö FF har det högsta marknadsvärdet på sin spelartrupp under undersökningsperioden. Det här är ett bevis på att Malmö FF ligger före vad gäller spelarrekrytering samt att de har större ekonomiska medel att satsa på spelare.

Tabell 5 Spelartruppernas marknadsvärde i euro enligt Transfermarkt

Spelartruppens värde (miljoner euro)	Malmö FF	Djurgårdens IF	Hammarby IF
2020	26,73	14,78	12,75
2021	28,55	16,9	17,25
2022	36,93	15,7	18,8

6.9 Personalkostnader

Personalkostnader är något som alla företag har och är en av de största utgifter som företag har. Personalkostnader är mer eller mindre den största utgiften i de tre fotbollsklubbarna som ingår i undersökningen.

Enligt Ernst & Youngs rapport över Allsvenskan mellan åren 2021–2022 är andelen personalkostnader i förhållande till totala kostnader minst 50 % i de tre undersökningsklubbarna. Malmö FF 59 % (2021) och 50 % (2022). Djurgårdens IF 60 % (2021) och 55 % år (2022). Hammarby IF 55 % (2021) och 50 % (2022).

Tabell 6 Personalkostnader Malmö FF, Djurgårdens IF och Hammarby IF 2020–2022

Personalkostnader avrundat (Miljoner Kronor)	Malmö FF	Djurgårdens IF	Hammarby IF
2020	148,2	87,1	90
2021	241,3	99,4	109,4
2022	251,4	130,6	147,2

Tabell 6 visar att år 2020 då covid-19-pandemin bröt ut hade klubbarna lägre personalkostnader än vad de hade år 2021–2022 vilket är på grund av att de inte hade lika mycket verksamhet år 2020 kring matcher eftersom de inte hade någon publik.

Det beror även på att klubbarna var tvungna att tänka efter hur de spenderade sina ekonomiska medel eftersom klubbarna inte visste hur länge restriktionerna som covid-19-pandemin medförde skulle hålla i sig.

6.10 Lönekostnad per vunnen poäng

Lönekostnad per vunnen poäng är ett nyckeltal som används för att få information om vad varje vunnen poäng kostat lönemässigt. Informationen som tas fram av det här nyckeltalet är också hur hållbart det är att betala höga löner för att sedan inte komma högt i den sportsliga tabellen. (Young, <https://Assets.ey.com>, 2022) (Malmö FF, 2022) (mff.se, 2020) (dif.se, 2022) (dif.se, 2020) (hammarbyfotboll.se, 2022) (hammarbyfotboll.se, 2020)

Tabell 7 Lönekostnad per vunnen poäng enligt Ernst & Young år 2021-2022

Lönekostnad/vunnen poäng (Avrundat miljoner kronor)	Malmö FF	Djurgårdens IF	Hammarby IF
2021	4	1,7	2
2022	5,4	2,3	2,6

Enligt tabell 7 har Malmö FF överlägset högst lönekostnad/vunnen poäng. Alla lagen har ökat sina lönekostnader per vunnen poäng. Orsaken till att Malmö FF:s kostnader har höjts mycket är på grund av att de år 2021 spelade ihop 59 poäng medan de år 2022 spelade ihop 46 poäng vilket gör att lönekostnaden/vunnen poäng blir större.

Djurgårdens IF har också höjt deras lönekostnader vilket kan förklaras genom höjda spelarlöner eftersom de spelade ihop lika många poäng både år 2021 samt år 2022.

Hammarby IF har även de höjt deras lönekostnader med ungefär lika mycket som Djurgårdens IF vilket kan förklaras genom att de höjde spelarlönerna eftersom de år 2022 spelade ihop 56 poäng jämfört med år 2021 då de spelade ihop 53 poäng (Allsvenskan.se, u.d.).

6.11 Spelarförsäljning

Spelarförsäljning innebär att klubbarna säljer en spelare till en annan klubb för en viss summa. Försäljningssumman beror på flera olika faktorer som till exempel spelarens ålder, prestation, vilken liga/lag spelaren spelar i och om klubben är beroende av att sälja spelaren eller inte. I Allsvenskan är det sällan spelare säljs för lika stora summor som i Premier League som är en av världens största ligor sett till den ekonomiska aspekten.

Rekordförsäljningen av en spelare från Allsvenskan är cirka 80–85 miljoner kronor när Alexander Isak såldes från AIK till Borussia Dortmund år 2017. För att jämföra med världens största liga sett till ekonomiska förutsättningar är rekordförsäljningen av en spelare i Premier League Philippe Coutinho som år 2018 såldes till Barcelona från Liverpool för en summa på omkring 1,5 miljarder kronor.

Tabell 8 Spelarförsäljning enligt Ernst & Young år 2021–2022

Spelarförsäljning (avrundat Miljoner kronor)	Malmö FF	Djurgårdens IF	Hammarby IF
2020	1,1	50,9	22,6
2021	15,6	19,1	36,2
2022	95,7	57,6	139,7

Enligt tabell 8 syns det tydligt att Hammarby IF har den högsta spelarförsäljningen i jämförelse med de andra klubbarna. Hammarby IF sålde spelare för totalt 198,5 miljoner kronor under undersökningsperioden vilket kan bero på att de måste sälja spelare för att hålla ekonomin i godtyckligt skick eller så är det för att de har en bra talangutveckling inom sin organisation. Det här kan även vara en bidragande orsak varför Hammarby IF inte lyckas hålla samma resultatnivå sportsligt som de två andra klubbarna.

Djurgårdens IF hade en spelarförsäljning på totalt 127,6 miljoner kronor under undersökningsperioden vilket tyder på att Djurgårdens IF inte har samma behov av att sälja sina spelare som Hammarby IF.

Malmö FF hade totalt en spelarförsäljning på 112,4 miljoner vilket signalerar att de inte är en säljande klubb och har råd att behålla sina spelare och inte behöver sälja för att rädda sin ekonomi som det tycks vara i Hammarby IF:s fall.

I sin helhet ökade intäkterna från spelarförsäljningar i Allsvenskan med 261 miljoner kronor och uppgick totalt till 559,1 miljoner kronor år 2022 jämförelsevis med år 2021 då den totala spelarförsäljningen var 298,1 miljoner kronor i Allsvenskan (Young, <https://Assets.ey.com>, 2022).

6.12 Spelarförvärv

För att ha fotbollsspelare på plan går det till som så att klubbarna antingen utvecklar sina spelare själva inom sin organisation, att de går gratis från en annan klubb eftersom de inte har något kontrakt eller så köper man fotbollsspelare för ekonomiska medel om de ägs av andra fotbollsklubbar. Klubbarna kan även låna in spelare från en annan klubb mot kompensation eller så lånar klubbarna ut sina spelare för att de ska få mera speltid vilket de inte får i det laget de har kontrakt med just då.

Tabell 9 Spelarförvärv enligt transfermarkt

Spelarförvärv (avrundat miljoner kronor)	Malmö FF	Djurgårdens IF	Hammarby IF
2020	10	15	8
2021	22	7	9
2022	46	21,8	67

Som tabell 9 visar syns det att år 2022 ökade spelarinköpen markant jämfört med de tidigare åren. Det beror på att klubbarna satsat och det har även att göra med att sponsorintäkterna samt att inkomsterna från tv-avtal har ökat.

Malmö FF har spenderat totalt 78 miljoner kronor på spelarförvärv under undersökningsperioden vilket är näst mest av de här tre klubbarna. Djurgårdens IF har spenderat minst på totalt 43,8 miljoner kronor under undersöknings perioden medan Hammarby IF spenderat mest med sina 84 miljoner kronor.

Orsakerna till att klubbarna spenderat mest år 2022 varierar. Det kan bero på att covid-19-pandemin gick mot sitt slut vilket gjorde att klubbarna fick in mera kapital genom publikintäkter och vågade satsa. Malmö FF och Djurgårdens IF spelade även i diverse Europa turneringar år 2022 vilket leder till att de behövde ha en bredare trupp eftersom det blir flera tävlingsmatcher.

Det som dock är en tydlig trend i de här klubbarna är att de värvar spelare på fri transfer vilket innebär att de inte behöver betala någon övergångssumma för spelarna. Det här är logiskt för klubbarna eftersom övergångssummorna inom fotbollen kan vara flera miljoner.

7 Sammanfattning

I arbetet har ekonomin i Allsvenskan analyserats genom att gå igenom klubbarnas bokslut och att ta fram nyckeltal utifrån dem. De klubbar som varit under analys är Malmö FF som är en klubb som har sin verksamhet i Skåne, Djurgårdens IF och Hammarby IF som har sin verksamhet i Stockholm.

Syftet med arbetet var att analysera ekonomin i de här klubbarna genom att räkna ut nyckeltal som är relevanta för att få en bild över var lagen står ekonomiskt mot varandra för att få en inblick i hur fotbollsklubbarna får in sina ekonomiska medel.

7.1 Sammanfattning över fotbollsklubbarnas ekonomi

Den info vi får av de här nyckeltalen är att Malmö FF är den stora giganten av de här tre lagen både resultatmässigt inhemskt, i UEFA cuperna och ekonomiskt. Malmö FF har en bra ekonomi med nordiska mått mätt. De har tre år bakom sig där alla har gått med vinst och de har ett högt eget kapital. Malmö FF har även de högsta kostnaderna av de här tre lagen under undersökningsperioden, vilket tyder på att de kan locka de bästa ledarna och spelarna i Allsvenskan. Trots att Malmö FF slutade på 7:e plats i ligan år 2022 visade de ändå ett bra resultat år 2022 vilket beror på att de gick till spel Europa League vilket inbringar hundratals miljoner kronor i prispengar samt mera publikintäkter.

Djurgårdens IF har en god ekonomi och hänger med Malmö FF i den ekonomiska utvecklingen som sker även om Djurgårdens IF har lägre kostnader än Malmö FF. Djurgårdens IF är en klubb som kan hota Malmö FF ekonomiskt och sportsligt. En orsak till att Djurgårdens IF har en god ekonomi är på grund av intäkter från publik samt Europaspel som de har kvalificerat sig till.

Hammarby IF är en organisation som har en sämre ekonomisk situation än de två andra lagen under undersökningsperioden. År 2020 hade de ett negativt resultat och år 2021 och 2022 hade de positiva resultat.

En stor orsak till att de uppvisat positiva resultat år 2021 och 2022 är på grund av att de har haft en hög spelarförsäljning, som var cirka 176 miljoner kronor.

7.2 Sammanfattning av nyckeltalen i sin helhet

De nyckeltalen som tagits fram har givit en bild över hur det ekonomiska läget är i Allsvenskan. Omsättningen i klubbarna har gradvis stigit genom åren där Malmö FF har högst omsättning av alla klubbarna.

Rörelseresultatet har gått upp och ner under undersökningsperioden vilket till stor del kan förklaras till covid-19-pandemin. Det är svårt för klubbarna att hålla ekonomiska läget under kontroll när de drabbas av restriktioner. Det har till exempel varit begränsad publik under de här åren vilket påverkat klubbarnas ekonomi negativt.

Klubbarna har alla goda egna kapital där Malmö FF sticker ut med ett eget kapital på 700,6 miljoner kronor år 2022 medan Djurgårdens IF hade ett eget kapital på 215,9 miljoner kronor år 2022 och Hammarby IF hade ett eget kapital på 115,6 miljoner kronor år 2022. Det som syns är att klubbarna har ökat sitt eget kapital under undersökningsperioden för varje år som gått.

Soliditeten i fotbollsklubbarna ligger på 54–56 % år 2022 vilket är en bra soliditet.

Spelartruppens värde är ett nyckeltal som berättar det totala värdet på spelartruppen. Det är ett nyckeltal som förklarar en del om klubbens attraktionskraft, anseende och till viss del sportsliga framgångar.

Personalkostnaderna är de största utgifterna fotbollsklubbarna har. Malmö FF har överlägset högst personalkostnader med 251,4 miljoner kronor år 2022, Djurgårdens IF hade år 2022 personalkostnader på 130,6 miljoner kronor och Hammarby IF hade personalkostnader på 147,2 miljoner kronor. Trots att Djurgårdens IF har gjort bättre sportsliga resultat under undersökningsperioden än vad Hammarby har gjort har de ändå lägre personalkostnader än Hammarby vilket får ses som imponerande av Djurgården och som ett misslyckande för Hammarby.

Lönekostnader per vunnen poäng är ett nyckeltal som räknar ut hur mycket varje vunnen poäng kostar lönemässigt. Malmö har år 2021 de högsta lönekostnaderna per vunnen poäng på totalt 4 miljoner kronor och år 2022 hade Malmö en lönekostnad per vunnen poäng på totalt 5,4 miljoner kronor. Det här nyckeltalet visar att desto färre poäng klubben spelat in desto högre lönekostnad per vunnen poäng kommer klubben att ha. I Malmös fall spelade de ihop färre poäng år 2022 än 2021 vilket gör att de fick högre lönekostnad per vunnen poäng.

Djurgårdens IF och Hammarby IF har båda höjt sina lönekostnader per vunnen poäng med 0,6 miljoner kronor. Det här förklaras genom höjda spelarlöner eftersom Djurgårdens IF spelade ihop lika många poäng år 2021 och 2022 medan Hammarby IF spelade ihop 56 poäng år 2022 och 53 poäng år 2021.

Spelarförsäljningen är det nyckeltal som faktiskt inte domineras av Malmö FF utan där sticker Hammarby IF ut med en total spelarförsäljning på 198,5 miljoner kronor under undersökningsperioden.

När det kommer till spelarförvärv spenderar klubbarna inte stora ekonomiska medel på att värva spelare utan det ser ut som att klubbarna satsar på spelarutveckling och att de värvar spelare som inte har kontrakt med någon annan klubb och därmed behöver de inte betala någon övergångssumma.

8 Diskussion och förslag på förbättring

Det är svårt att ge konkreta förbättringsförslag till klubbarna eftersom det är en komplex industri där en storsatsning mot UEFA turneringarna antingen kan inbringa flera hundra miljoner kronor men om den misslyckas riskerar klubben hela sin ekonomi.

Något som lönar sig är att satsa på unga fotbollsspelare och utveckla egna spelare i klubbens organisation för att sedan förhoppningsvis kunna sälja spelaren till en annan klubb för ekonomisk kompensation.

9 Kritisk granskning

I det här arbetet var syftet att gå igenom Allsvenska klubbars ekonomi. Jag valde ut tre lag som har stora följarskaror i Sverige. Orsaken till att jag valde att skriva om det här ämnet var för att ta reda på hur det kommer sig att Malmö FF blivit en sådan ekonomisk stormakt i Allsvenskan gentemot Djurgårdens IF och Hammarby IF.

Reliabiliteten för den här undersökning är relativt låg. Det beror på att det inte gjorts någon intervju med personer i dessa klubbar som kan förklara ytterligare vad dessa tal egentligen innebär för klubben. Dessutom är undersökningen gjord under Covid-19-pandemin vilket gör att vissa siffror blir missvisande och resultatet hade eventuellt varit ett annat om undersökningen hade gjorts under tiden före pandemin.

Validiteten för undersökning är däremot hög eftersom alla tal är tagna från klubbarnas officiella bokslut som är öppna för allmänheten att läsa samt granskade av revisorer. Vissa tal är tagna från erkända revisions byråer som Ernst & Young.

10 Avslutning

Avslutningsvis kan man konstatera att de största inkomstkällorna i Allsvenskan är Europaspel, publikintäkter, sponsorintäkter och spelarförsäljningar. Det gör det svårt för klubbar som inte lyckas ta sig till Europaspel att konkurrera ekonomiskt med de klubbar som lyckas ta sig till Europaspel. Det är inte bara ersättningarna som UEFA betalar ut som blir stora om klubben lyckas ta sig till deras turneringar. Genom att klubbarna kvalificerar sig till spel i UEFA turneringar kommer det även komma mera sponsorintäkter eftersom flera företag vill synas på ett eller annat sätt i en klubb som spelar i de största turneringarna i Europa. Det kommer även ge mera publikintäkter eftersom klubben kommer att ha flera matcher på hemmaplan än ett lag som inte lyckas ta sig till spel i UEFA turneringarna.

Det är just därför som Malmö FF har den bästa ekonomin i Allsvenskan för att de har lyckats ta sig till UEFA turneringarna under flera års tid vilket gett klubben de ekonomiska förutsättningar för att kunna ha goda sportsliga förutsättningar. Det har byggts på år efter år, de kan vila sina bästa spelare mera än vad andra klubbar kan göra i Allsvenskan för att de har en större och kompetentare spelartrupp än de andra klubbarna i Allsvenskan.

Tabellresultatet har en stor inverkan på det ekonomiska resultatet eftersom den som vinner Allsvenskan får mest prispengar cirka 9,4 % av prispotten som är på totalt 405,2 miljoner kronor. Det är inte prispengarna från Allsvenskan som är den största inkomsten. Den Allsvenska segern ger en plats i Champions League kvalet som ger de största inkomsterna.

11 Källor

- Young, E. &. (2022). Hämtat från https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/sv_se/topics/assurance/fotbollsrapport-sasong-v3-2022.pdf
- Ernst & Young. (2020). Hämtat från https://www.ey.com/sv_se/news/2020-press-releases/05/14-av-15-allsvenska-klubbar-kan-ga-i-konkurs-pa-grund-av-coronap
- Vismaspcs. (den 06 10 2021). Hämtat från vismaspcs: <https://vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-ett-nyckeltal>
- Nyckeltalsinstitutet. (2021). Hämtat från Nyckeltal.se: <https://nyckeltal.se/sb/en-omfattande-guide-for-att-mata-och-forbatta-foretags-lonsamhet-genom-nyckeltal/2021>
- Svensk Elitfotboll. (u.d.). Hämtat från <https://www.svenskelitfotboll.se/league/svensk-elitfotboll/>
- Allsvenskan. (u.d.). Hämtat från <https://www.allsvenskan.se/om-oss>
<https://www.transfermarkt.com/djurgardens-if/pokalhistorie/verein/1044>. (u.d.). Hämtat från Transfermarkt: <https://www.transfermarkt.com/djurgardens-if/pokalhistorie/verein/1044>
- DIF. (u.d.). <https://www.dif.se/herrar>. Hämtat från <https://www.dif.se/herrar>.
- MFF. (u.d.). <https://www.mff.se/historik/>. Hämtat från <https://www.mff.se/historik/>.
- Transfermarkt. (u.d.). Hämtat från <https://www.transfermarkt.com/malmo-ff/pokalhistorie/verein/496>
- dif.se. (2022). *Dif.se*. Hämtat från https://dif.se/dokument/foreningen/arsredovisningar/djurgarden_fotboll_ar_sredovisning_2022
- MFF. (2022). *Mff.se*. Hämtat från <https://www.mff.se/app/uploads/2023/02/Arsredovisning-2022.pdf>
- Fotbollsmasterskap.se. (u.d.). *Fotbollsmasterskap.se*. Hämtat från <https://fotbollsmasterskap.se/klubblag/publiknitt-i-allsvenskan-2022#publiknitt-for-varje-lag-i-allsvenskan-2022>
- Transfermarkt. (u.d.). Hämtat från <https://www.transfermarkt.com/hammarby-if/pokalhistorie/verein/1059>
- Hammarbyfotboll. (2022). *Hammarbyfotboll.se*. Hämtat från <https://www.hammarbyfotboll.se/wp-content/uploads/2016/03/Hammarby-IF-Fotbollsforening-Arsredovisning-2022.pdf>
- Fotbollskanalen. (u.d.). Hämtat från Fotbollskanalen: <https://www.fotbollskanalen.se/england/far-pls-rikaste-agare-sa-kan-newcastle-miljardsatsa-ska-slass-om-de-stora-t/>

- Fotbollskanalen. (2013). Hämtat från <https://www.fotbollskanalen.se/allsvenskan/supportrarna-jublar-efter-51-beslut-den-med-mest-stalar-ska-inte-bestamma/>
- Visma. (2022). *Vismaspcs*. Hämtat från <https://vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-nettoomsattning>
- Visma. (den 23 1 2023). *Vismaspcs*. Hämtat från <https://vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-rorelseresultat>.
- Transfermarkt. (2023). *Transfermarkt*. Hämtat från <https://www.transfermarkt.com/spieler-statistik/wertvollstespieler/marktwertetop/mw>
- Transfermarkt. (2021). *Transfermarkt*. Hämtat från <https://www.transfermarkt.co.in/transfermarkt-market-value-explained-how-is-it-determined-/view/news/385100>
- (2019). Hämtat från bolagsverket.se: https://bolagsverket.se/foretag/aktiebolag/arsredovisningforaktiebolag/dela-rochbilagoriarsredovisningen/noteriarsredovisningen.773.html?TSPD_101_R0=085cfe028fab2000642d375b7df5820402c9d218eb6c0e9b2f8c45258b39adda48f1ae8d1fe2daf808084753e7143000e7d9ed8d4f5
- (2024). Hämtat från Vismaspcs.se: <https://vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-finansieringsanalys>
- Young, E. &. (2022). <https://Assets.ey.com>. Hämtat från https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/sv_se/topics/assurance/fotbollsrapport-sasong-v3-2022.pdf
- Fortnox*. (u.d.). Hämtat från <https://www.fortnox.se/fortnox-foretagsguide/ekonomisk-ordlista/eget-kapital>
- Malmö FF. (2022). *mff.se*. Hämtat från <https://www.mff.se/app/uploads/2023/02/Arsredovisning-2022.pdf>
- mff.se*. (2020). Hämtat från https://www.mff.se/app/uploads/2021/02/210219_MFFarsredovisning2020.pdf
- (2022). Hämtat från dif.se: https://dif.se/dokument/foreningen/arsredovisningar/djurgarden_fotboll_ar_sredovisning_2022
- dif.se*. (2020). Hämtat från https://backend.dif.se/media/feblihur/dif_ff_ar_2020-1.pdf
- (2022). Hämtat från hammarbyfotboll.se: <https://www.hammarbyfotboll.se/wp-content/uploads/2016/03/Hammarby-IF-Fotbollsförening-Årsredovisning-2022.pdf>
- (2020). Hämtat från hammarbyfotboll.se: <https://www.hammarbyfotboll.se/wp-content/uploads/2021/03/Arsredovisning-HFAB-2020.pdf>

Vismaspcs. (2024). Hämtat från <https://vismaspcs.se/ditt-foretagande/driva-eget-foretag/checklista-infor-bokslut>

Pwc. (u.d.). Hämtat från <https://www.pwc.se/sv/foretagare/bokslutsanalys.html>

Kvantila.com. (u.d.). *Kvantila.com.* Hämtat från <https://www.kvantila.com/kvantitativ-metod>:
<https://www.kvantila.com/kvantitativ-metod>

Björn Lundén & Jens Nyholm. (2013). *Bokslutsanalys Grundläggande bokslutsanalys och metoder för räkenskapsanalys*. Näsvisken: Björn Lundén Information AB.

Bjornlunden.se. (u.d.). Hämtat från https://www.Bjornlunden.se/bokslut--arsredovisning/bokslutsanalys_757

Allsvenskan.se. (u.d.). Hämtat från <https://allsvenskan.se/statistik/tabell>

Transfermarkt. (2024). Hämtat från <https://www.transfermarkt.co.uk/djurgardens-if/erfolge/verein/1044>

Ejderhov, T. (2020). *Idrottensaffärer*. Hämtat från <https://idrottensaffarer.se/affarer/2020/01/rekkordpengar-i-svensk-fotboll>

(u.d.). Hämtat från Fortknox.se: <https://www.fortnox.se/fortnox-foretagsguide/ekonomisk-ordlista/forvaltningsberattelse>